

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.

TE TOA TAKITINI.

Te Utu mo te Pepa 10/- i te tau.

Me penei nga reta "Te Toa Takitini," Box 300, Hastings.

500

TE TOA TAKITINI

Tihema 1, 1926.

MERE KIRIHIMETE.

Kua whakatata haere tatou ki te ra whanau o to tatou Ariki, i rangona ai nga kai-waiata o te rangi e himene iho ana i ta ratou waiata: "Kia whai kororia te Atua i runga rawa, kia mau te rongo ki runga ki te whenua, me te whakaaro pai ki nga tangata." E tika ana kia whakamua tenei ra e te iwi Maori nofemua i rangona tuatahitia e o tatou tipuna te rongopai o te Karaiti i te ra o te Kirihimete i te tau 1814. Na Hamuera Matenga (Samuel Marsden) i whakapuaki tuatahi ki Niu Tireni taua rongopai, ko tama rarangi tenei: "Kaua e mataku: ta te mea he kaikauwhau tenei ahau ki a koutou mo te hari nui, meake puta mai ki te iwi katoa."

Kua tae tenei ki te 112 tau e painaima ana tatou i roto i te mahanatanga o to tatou whakapono. Kei te pehea te pupuri a te iwi Maori i nga hua o te whakapono i tenei wa? Kaore he tangata e kaha ki te korero kei te pai rawa ta tatou hapai i to tatou whakapono. He tika ra kei te pupuri tatou i te taonga i tukuna mai nei ki a tatou e te hunga kua moe, engari ko ta tatou pupuri he pupuri ngoikore noa iho. Kaore te maara nei i te ngakia i runga i te whakaaro ngakau nui. Ko te "hari nui" i kauwhautia mai ra e te Matenga ki o tatou tipuna, kaore i te whakawhiwhia ki a tatou. Kia noho rawa te Tamaiti i whanau nei i tenei ra ki te torona o tatou ngakau, katahi ano ka whiwhi tatou ki te tuturutanga o te hari mo to tatou whakapono. Kaore i te whakapono te he, engari kei a tatou tonu. Kua kaha rawa nga whakawai a te ao, a te kikokiko, a te rewera, kua tui haere te taringa ki te whakarongo i te reo whaka-te-Atua. No reira e te iwi, whakahoutia i tenei wa to tatou whakapono. Kaun hei waiho te ra i whanau ai to tatou Ariki a te Karaiti hei ra hakari mo te taha ki o tatou kikokiko anake, a ka mahue te taha wairua. Ko te taonga nui mo tenei ra ki a tatou ki te hunga e pupuri ana i te whakapono, ko te huihui tahi atu o tatou ki te toepu tapu a te Atua ki reira tango ai i te Hapa a te Ariki. Ko ta tatou karakia whakawhetai tera mo nga manaukitanga a te Kaihanga i a tatou i te iwi Maori. Titiro ki nga iwi o te ao e tangi haere ra, ki nga iwi kiri pango e tutetutea haeretia ra, ki era atu iwi e whakamokaitia ra, a ko tatou ko te iwi Maori, ahakoa he iwi pakupaku rawa i roto i nga iwi o te ao, kei te noho rangatira rawa tatou, kei te puare katoa nga huarahi mo tatou, kei te watea katoa mai a mua o te ara. Ki te kore tatou e eke ki nga taumata marama